

23 Mart 1999

Dünya Meteoroloji Günü

Basın Bildirisi

Birleşmiş Milletlerin bir uzmanlık kuruluşu olan Dünya Meteoroloji Teşkilatı (World Meteorological Organisation-WMO) ana sözleşmesi 23 Mart 1950 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu nedenle, her yılın 23 Mart günü "Dünya Meteoroloji Günü" olarak kutlanmaktadır. Aralarında Türkiye'nin de bulunduğu ve 186 ülkenin üye olduğu Dünya Meteoroloji Teşkilatı, her yıl güncel bir konu belirlemekte ve ülkelerin meteoroloji teşkilatlarınca bu konu çerçevesinde düzenlenen konferanslar; basın, radyo, televizyonlar tarafından sunulan konuyla ilgili haber, konuşma ve diğer etkinliklerle meteorolojinin halka daha iyi tanıtılması, halkın ve kurumların meteorolojik bilgi ve hizmetlerden daha fazla yararlanması, üniversiteler, kurum ve kuruluşlarla meteoroloji teşkilatı arasındaki işbirliğinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Yakın geçmişte dünya üzerinde yaşanan büyük doğal felaketler ve iklim bilimcilerin gelecek 100 yıl boyunca iklimde belirgin değişikliklerin olacağı yönündeki tahminleri dikkate alındığında, iklim ve havanın sağlık, çevre ve sosyo-ekonomik gelişime etkisi üzerinde durulmasını zorunlu kılmaktadır.

Bu nedenle, bu yıl kutlanacak Dünya Meteoroloji Günü'nde, "Hava, İklim ve Sağlık" konusu ele alınarak, iklim ve havanın sağlık, çevre ve ekonomi ile yakın ilişkisi, önemi ve etkileri üzerinde durulacaktır.

Genel ifadeyle, hava günlük olarak yaşadığımız ve karşılaştığımız meteorolojik olaylardır. İklim ise, hava olaylarının ortalamasıdır ki ay, mevsim, yıl veya yıllar itibariyle değişebilirliğe sahiptir.

İnsanların, değişik çevre ve iklim koşullarına uyum sağlama kapasiteleri yüksek olmasına rağmen, meteorolojik koşulların kaydedilir ölçüde değişmesine karşı savunmasız kaldıkları da bilinen bir gerçektir. Nitekim insanlar hava olaylarının ya çok soğuk, ya çok sıcak veya çok nemli ya da çok kuru olduğunda farkına varırlar ve etkilenirler. Ekstrem değerler ve olaylar insan sağlığı çevre ve ekonomi için önemli etkilere sahiptir. Örneğin, ekstrem sıcaklıklarda, güneş çarpması ya da donma gibi hadiselerle karşılaşmak mümkündür. İnsanın rahat edebileceği hava sıcaklığının artması, fizyolojik stres, kalp krizi, diğer hastalıklar ve hatta ölümlere yol açabilir. Ancak bu etki, bireyin fizyolojik yapısına, yaşına ve diğer nedenlere de bağlıdır.

Çevremizdeki hava, ev, büro, fabrika ve taşıtlar, petrol yanmaları vs. gibi kaynakların oluşturduğu zehirli gazlar, bitki polenleri, mantar sporları gibi partiküller ve diğer zararlı emisyonları içermekte ve insan sağlığı üzerinde olumsuz etkilere neden olmaktadır.

Tropikal fırtınalar, şiddetli seller, anormal yağışlar ve kuraklık gibi doğal felaketler de insan yaşamı ve sağlık üzerinde olumsuz etkilerde bulunmaktadır. Gelişmiş erken uyarı sistemleri, milyonlarca yaşamı bu tür felaketlerden önemli ölçüde korumaktadır.

Ozon tabakası; bilindiği üzere insanlar, diğer canlılar ve bitkiler için zararlı olan ultraviyole ışınlarına karşı dünyayı bir kalkan gibi korumaktadır. Ozon incilmesi ve sera gazı birikimi sağlık üzerinde olumsuz etkiler yaratacaktır. Bu nedenle, ozon incelmesine neden olan gazların kullanımında tüm dünya kısıtlamaya gitmiştir.

Yıllardır, ağır sanayileşme sonucu oluşan hava, su ve çevre kirliliği, ormanların tahribi ve diğer birçok olumsuz etki doğaya çok büyük zarar vermiştir.